

## УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Беляєва О. М.

В умовах входження України до загальноєвропейського науково-освітнього простору підвищення конкурентоспроможності випускників українських вишів і якості вітчизняної вищої освіти набувають особливої актуальності. У сучасних дослідженнях якість освіти розглядається як інтегральна характеристика освіти, що відображає ступінь відповідальності результатів навчальної діяльності нормативним вимогам і реаліям сьогодення [1, с. 220].

Аналіз психолог-педагогічних досліджень дає змогу стверджувати, що одним із факторів підвищення якості вітчизняної вищої освіти є вдосконалення педагогічного контролю (ПКР). У сучасній системі оцінювання навчальних досягнень студентів, на думку вчених, на особливу увагу заслуговують такі аспекти ПКР, як: удосконалення й урізноманітнення старих, а також розробка й упровадження нових форм, методів і засобів ПКР; подальший пошук і дотримання єдиних, чітких, науково обґрунтованих критеріїв оцінювання компетенцій майбутніх фахівців різного профілю; ефективність ПКР; відповідність методів оцінювання різним видам навчальної діяльності студентів; розвиток у студентів навичок самоконтролю і самоаналізу; підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності викладачів вишів [1; 2; 3; 4].

Будучи важливим компонентом практичної діяльності викладача, ПКР (як єдність перевірки, оцінювання й обліку) дає змогу виявляти переваги та недоліки методів і прийомів навчання, встановлювати взаємозв'язки між планованими і фактично досягнутими результатами навчальної діяльності студентів, оцінювати їх навчальні досягнення, виявляти прогалини в знаннях, уміннях і навичках студентів, а також визначити оптимальні шляхи усунення виявлених програм.

На відміну від традиційної системи, за якої контроль переважно полягав у виявленні та констатації результатів навчальної діяльності студентів, нині його функції значно розширилися. Слід погодитися з науковцями [1; 2; 3; 4], котрі вважають, що в процесі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів реалізуються такі функції ПКР: навчальна (освітня), власне контролювальна й оцінна, діагностично-коригувальна, прогностично-методична, стимулювально-мотиваційна, розвивальна, виховна. Безумовно, що в реальному педагогічному процесі вказані вище функції не існують автономно, а взаємодіють. При цьому ступінь цієї взаємодії та ефективність ПКР зумовлюються наявністю базових компетентностей викладача.

Основні завдання системи оцінювання на сучасному етапі вчені вбачають у визначенні рівня сформованості компетенцій студентів; виявленні, перевірці й оцінюванні рівня здобутих ЗУН студентів; порівнянні фактичних результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів із запланованими; оцінюванні відповідності змісту, форм, методів і засобів навчання конкретної дисципліни галузевим стандартам; стимулюванні систематичної самостійної роботи і пізнавальної активності студентів; розвитку їх творчих здібностей, формуванні позитивної мотивації як до навчання в цілому, так і до вивчення окремої дисципліни; вивченні та поширенні передового педагогічного досвіду та щонайширшому впровадженні інноваційних методів оцінювання навчальних досягнень студентів [1].

Таким чином, удосконалення системи педагогічного контролю набуває неабиякого значення у процесах забезпечення якості вищої освіти і підготовки конкурентоспроможних випускників вітчизняних вишів.

## Література

1. Євтух М. Б. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень [монографія] / Євтух М. Б., Лузік Е. В., Дибкова Л. М. – К. : КНЕУ, 2010. – 248 с.
2. Карпенко О. В. Управлінський облік: методика викладання у вищій школі : [навч. посіб.] / О. В. Карпенко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 244 с.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : [навч. посіб.] / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. 486 с.
4. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : [навч. посіб.] / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.